

100 DĘBÓW BOHATERÓW NIEPODLEGŁEJ

WSPÓŁWÓRCY PROJEKTU:

DELEGATURA INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ W OLSZTYNIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIE KURATORIUM OŚWIATY W OLSZTYNIE
REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W OLSZTYNIE

PATRONAT HONOROWY

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI
ARTUR CHOJECKI

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
ARTUR CHOJECKI

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODYSZKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#moja NIEPODLEGŁA

Kuratorium Oświaty
w Olsztynie

„100 dębów pamięci bohaterów Niepodległej”

współtwórcy projektu:

Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie
Warmińsko-Mazurskie Kuratorium Oświaty w Olsztynie
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

patronat honorowy
Wojewoda Warmińsko- Mazurski

Cel projektu:

Szanowni Państwo,

w związku z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę Niepodległości zapraszamy placówki oświatowe z terenu województwa warmińsko-mazurskiego do udziału w projekcie „100 dębów pamięci bohaterów Niepodległej”. Chcemy utrwalić w społeczeństwie, a zwłaszcza wśród młodego pokolenia, nie tylko tę wspaniałą rocznicę, ale przede wszystkim wybitne postaci, które wywarły istotny wpływ na odzyskanie oraz utrwalenie niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Mamy przeświadczenie, że spoczywa na nas obowiązek pozostawienia trwałego śladu celebrowania tego wspaniałego jubileuszu, jak również i pielęgnowania pamięci o tych, którym zawdzięczamy wolną i niepodległą Ojczyznę.

Historycy z olsztyńskiej Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej wyselekcjonowali i przygotowali listę -wraz z krótkimi informacjami biograficznymi - stu postaci zasłużonych dla sprawy odzyskania oraz utrwalenia niepodległości. Jest to lista symboliczna, bowiem tych co walczyli o Polskę, bronili jej granic i honoru było nie stu, a miliony. Na liście tej znajdują Państwo nazwiska ówczesnych polskich polityków, posłów, ministrów, urzędników państwowych, generałów, oficerów i szeregowych żołnierzy, księży oraz działaczy społecznych, którzy swoje życie poświęcili dla wielkiej sprawy, jaką była dla nich Niepodległa Polska. Do każdego ze znajdujących się na liście nazwisk zostało przypisane jedno drzewo - dąb. Nie są to drzewa imienia bohaterów, ale dęby pamięci o nich. Ich posadzenie na terenie placówek oświatowych, a następnie ich pielęgnowanie ma być symbolicznym aktem - wykonanym zwłaszcza wobec młodych pokoleń - naszego zaangażowania i dbania o to co najważniejsze -o własną niepodległą Ojczyznę.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#moja NIEPODLEGŁA

Kuratorium Oświaty
w Olsztynie

Zwracamy się do Państwa z prośbą o uczestnictwo w tym przedsięwzięciu i sadzenie podarowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie "100 dębów pamięci bohaterów Niepodległej" w godnych tego miejscach. Mamy nadzieję, że za 100 lat nowe pokolenia, mieszkające w wolnej Polsce, będą celebrować 200. rocznicę odzyskania Niepodległości przy tych żywych pomnikach pamięci, które posadzicie Państwo tej jesieni.

Dla pamięci o tych co swe życie Ojczyźnie oddali - zapraszamy do uczestnictwa w projekcie

Zainteresowanych zapraszamy do zapoznania się z listą Bohaterów, wytypowania tego któremu zechcą Państwo poświęcić drzewo, skontaktować się z Kuratorium Oświaty w Olsztynie (starszy specjalista Angelika Pouch tel: 89 523 2469) w celu potwierdzenia wyboru a następnie uroczycie zasadzić dąb. Obok drzewa winna znaleźć się tabliczka informacyjna następującej treści:

W 100. rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości

ku pamięci

(imię i nazwisko wybranego bohatera)
niezlomnego żołnierza Odrodzonej Rzeczypospolitej

miejsce, data

linia logo:

Wojewoda Warmińsko-Mazurski Artur Chojecki, Niepodległa, Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Olsztynie, Regionalna Dyрекacja Lasów Państwowych w Olsztynie, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, hasztag Moja Niepodległa

Sadzonki drzew dzięki uprzejmości Regionalnej Dyрекcji Lasów Państwowych w Olsztynie będą do odebrania w Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Placówki biorące udział w akcji otrzymają od jej organizatorów uroczyste potwierdzenia nadania dębu pamięci podpisane przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w Olsztynie, Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku oraz Dyrektora Regionalnej Dyрекcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Czas trwania projektu: jesień 2018 r.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyрекacja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#MOJA NIEPODLEGŁA

**Kuratorium Oświaty
w Olsztynie**

Zarys biogramów bohaterów Niepodległej

1. Franciszek Barcz (1892–1939) – działacz narodowy związany z przyłączeniem Warmii i Mazur do Polski
2. Walenty Barczewski (1856–1928) – działacz narodowy, prezes Polskiej Rady Ludowej na Warmii
3. Andrzej Battaglia (1895–1918) – legionista, pierwszy Polak, który poległ w obronie Lwowa w 1918 r.
4. Jerzy Bitschan (1904–1918) – harcerz, Orle Lwowskie, poległ w obronie Lwowa 21 listopada 1918 r.
5. Ludwik Bittner (1892–1960) – działacz Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego ZWC, legionista
6. Ignacy August Boerner (1875–1933)– działacz Polskiej Partii Socjalistycznej i Związku Walki Czynnej, legionista. Komisarz Polskiej Organizacji Narodowej w 1914
7. Mieczysław Boruta-Spiechowicz (1894–1985) – członek Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich, legionista. Żołnierz II Korpusu Polskiego w Rosji
8. Ottokar Brzezina-Brzoza (1883-1968) – organizator i dowódca 1 Pułku Artylerii Legionów Polskich
9. Stanisław Burhard-Bukacki (1890-1942) – dowódca 5. Pułku Piechoty Legionów Polskich
10. Juliusz Bursche (1862–1942) – polski duchowny ewangelicki, działacz niepodległościowy, związany z działalnością na rzecz Polski w plebiscycie na Warmii i Mazurach
11. Ludwik Chaberski (1900–1987) – urodzony w Kijowie polski działacz narododemokratyczny. W międzywojennej Polsce m.in. wiceprezes Zjednoczenia Zawodowego „Polska Praca”
12. Walerian Czuma (1890–1962) – dowódca batalionu 3 Pułku Piechoty Legionów Polskich. Organizator 5 Dywizji Strzelców Polskich
13. Ignacy Daszyński (1866–1936) – polityk socjalistyczny, premier rządu lubelskiego, współzałożyciel Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej
14. Mieczysław Dąbkowski (1880–1946) – organizator i dowódca Kompanii Saperów Legionów Polskich
15. Roman Dmowski (1864–1939) – działacz niepodległościowy, przywódca Narodowej Demokracji, prezes Komitetu Narodowego Polski
16. Józef Dowbor-Muśnicki (1867–1937) – dowódca naczelny powstania wielkopolskiego i głównodowodzący Sił Zbrojnych Polskich w zaborze pruskim
17. Zbigniew Dunin-Wąsowicz (1882–1915) – dowódca 2. dywizjonu kawalerii II Brygady Legionów Polskich
18. Jan Emisarski-Pindela (1896–1986) – okresie I wojny światowej żołnierz 5. Dywizji Strzelców Polskich
19. Józef Englicht (1891–1954) – okresie I wojny światowej żołnierz 3. pp II Brygady Legionów Polskich. Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, oficer wywiadu
20. Kazimierz Fabrycy (1888–1958)– działacz Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego, legionista
21. August Emil Fieldorf (1895–1953)– członek Strzelca, legionista. Działacz Polskiej Organizacji Wojskowej w Krakowie
22. Albin Fleszar (1888–1916) – dowódca 7. Pułku Piechoty Legionów Polskich
23. Tadeusz Furgalski (1890–1916) – dowódca Batalionu Uzupełniającego Nr 1 Legionów Polskich
24. Andrzej Galica (1873–1945) – dowódca 4. Pułku Piechoty Legionów Polskich
25. Henryk Glass (1896–1984) – instruktor harcerski, działacz społeczny i antykomunistyczny. W 1919 r. p.o. Naczelnika Harcerstwa na Rusi w Rosji, w latach 1919–1932 członek Naczelnej Rady Harcerskiej, a także redaktor harcerskich czasopism. Od 1915 r. członek POW, a w 1917 r. żołnierz I Korpusu Polskiego gen. Józefa Dowbór–Muśnickiego

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#moja NIEPODLEGŁA

Kuratorium Oświaty
w Olsztynie

26. Stanisław Grzmot-Skotnicki (1894–1939) – legionista, uczestnik walk z lat 1918 -1921
27. Józef Haller (1873–1960) – dowódca II Brygady Legionów Polskich i Armii Polskiej we Francji. Dowódca Frontu Północnego w czasie wojny polsko-bolszewickiej, Generalny Inspektor Armii Ochotniczej w 1920 r.
28. Tadeusz Hołówko (1889–1931) – w związany z Polską Partią Socjalistyczną oraz Związkiem Walki Czynnej. Współtwórca Polskiej Organizacji Wojskowej. W listopadzie 1918 r. współtworzył Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej w Lublinie, w którym pełnił funkcję wiceministra propagandy.
29. Marian Januszajtis-Żegota (1889–1973) – ostatni dowódca I Brygady Legionów Polskich
30. Jan Jur-Gorzechowski (1874–1948) – działacz Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej, Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Szef żandarmerii polowej I Brygady Legionów. Członek Komendy Naczelnej Polskiej Organizacji Wojskowej
31. Juliusz Kaden-Bandrowski (1885–1944)– żołnierz I Brygady Legionów Polskich, adiutant Józefa Piłsudskiego, kronikarz brygady. Podporucznika 5 Pułku Piechoty Legionów
32. Michał Kajka (1858–1940) – mazurski działacz narodowy, poeta ludowy
33. Michał Karaszewicz-Tokarzewski (1893-1964) – legionista, działacz Związku Walki Czynnej i Polskiej Organizacji Wojskowej
34. Tadeusz Kasprzycki (1891–1978) – dowódca Pierwszej Kompanii Kadrowej Legionów Polskich
35. Adam Keller (1889–1965) – działacz niepodległościowy
36. Franciszek Kleeberg (1888–1941) – szef sztabu III Brygady Legionów Polskich
37. Jan Kołłątaj-Srednicki (1883–1944) – uczestnik rewolucji 1905 r., członek Związku Strzeleckiego w Zakopanem, legionista. Komendant oddziału sanitarnego III Brygady
38. Ludwik Kmicic-Skrzyński (1893–1972) - członek tzw. „ułańskiej siódemki” – patrolu Władysława Prażmowskiego „Beliny”. Dowódca plutonu w 1 pułku ułanów Legionów Polskich. Internowany .
39. Adam Koc (1891–1969) – członek Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Współorganizator Polskiej Organizacji Wojskowej, później w sztabie I Brygady. Internowany w Beniaminowie
40. Wojciech Korfanty (1873–1939) – polski przywódca narodowy Górnego Śląska
41. Jan Kornecki (1884–1967) – działacz ruchu narodowego. W okresie II Rzeczypospolitej Polskiej poseł na Sejm I, II i III kadencji.
42. Wacław Kostek-Biernacki (1884–1957)– działacz Polskiej Partii Socjalistycznej, żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej i I Brygady Legionów Polskich
43. Jan Kruszewski (1888–1977) – członek Związku Strzeleckiego, dowódca IV plutonu 1 kompani Kadrowej oraz 2 kompanii I baonu 1 pułku piechoty Legionów Polskich
44. Marian Kukiel (1885–1973) – legionista, współzałożyciel Związku Walki Czynnej
45. Leopold Kula-Lis (1896–1919) – legionista, komendant Polskiej Organizacji Wojskowej w Kijowie
46. Józef Kustron (1892–1939) – legionista, uczestnik walk z lat 1918 – 1921
47. Jan Lewandowski (1885–1960) – członek „Sokoła”, legionista. Przeszedł całą kampanię wojenną 1 pułku piechoty Legionów Polskich, internowany w Beniaminowie
48. Bogumił Linka (1865–1920) – mazurski działacz narodowy związany z akcją przed plebiscytową na Warmii i Mazurach
49. Grażyna Władysława Lipińska z domu Sokołowska (1902–1995) – brała udział w obronie Lwowa, bitwie warszawskiej oraz w III Powstaniu Śląskim
50. Tadeusz Malinowski (1888–1980) – członek Polowych Drużyn „Sokoła” w Krakowie, legionista. Adiutant gen. J. Hallera, współorganizator Armii Polskiej we Francji

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#moja NIEPODLEGŁA

Kuratorium Oświaty
w Olsztynie

51. Ignacy Matuszewski (1891–1946) – organizator Korpusów Polskich w Rosji bolszewickiej. Członek Tymczasowego Zarządu Związku Wojskowych Polaków Garnizonu Mińskiego. Działacz POW
52. Jan Mertka (1899–1918) – powstaniec wielkopolski, poległ 27 grudnia 1918 r., był pierwszym poległym powstańcem
53. Józef Michalski (1889–1947) – powstaniec śląski, dowódca 14. Wodzisławskiego Pułku Piechoty
54. Bogusław Miedziński (1891–1972) – działacz Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej. Podoficer Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Członek Komendy Naczelnej Polskiej Organizacji Wojskowej
55. Maciej Mielżyński (1869–1944) – naczelny dowódca III powstania śląskiego
56. Henryk Minkiewicz (1880–1940) – działacz Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej, Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Dowódca 1 Kompanii 3 Pułku Piechoty Legionów Polskich
57. Jędrzej Moraczewski (1870–1944) – polski premier i jeden z przywódców Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej i Polskiej Partii Socjalistycznej
58. Jan Mosdorf (1904–1943) – uczeń był członkiem tajnej organizacji związanej z Ligą Narodową
59. Tadeusz Münnich (1893–1959) – członek Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego. Oficer 5 pułku piechoty w I Brygadzie Legionów Polskich. Komendant rzeszowskiego Okręgu Polskiej Organizacji Wojskowej
60. Stefan Mayer (1895–1981) – w okresie I wojny światowej żołnierz II Brygady Legionów Polskich. Od 1920 r. kierował sekcją ofensywną (wywiadowczą) dowództwa Frontu Pomorskiego
61. Gabriel Narutowicz (1865–1922) – pierwszy prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
62. Jan Niemierski (1866–1941) – działacz społeczny, komendant naczelny Straży Mazurskiej
63. Mieczysław Neugebauer (1884–1954) – dowódca 6 pułku piechoty Legionów Polskich
64. Józef Olszyna-Wilczyński (1890–1939) – związany z Polskimi Drużynami Strzeleckimi. Żołnierz i oficer I Brygady Legionów Polskich
65. Wilhelm Orlik-Rückemann (1894–1986) – żołnierz i oficer 6 pułku piechoty Legionów Polskich
66. Ignacy Paderewski (1860–1941) – działacz niepodległościowy, premier i minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej
67. Tadeusz Pełczyński (1892–1985) – podczas I wojny światowej żołnierz Legionów Polskich
68. Elina Pełowska (1887–1969) – działaczka Narodowej Organizacji Kobiet
69. Antoni Petrykiewicz (1905–1919) – Orle Lwowskie, poległ w obronie Lwowa 16 stycznia 1919 r., najmłodszy kawaler Orderu Virtuti Militari
70. Erazm Piltz (1851–1929) – współzałożyciel Centralnej Agencji Polskiej i delegat rządu polskiego przy rządzie francuskim
71. Bronisław Piłsudski (1866–1918) – polski działacz niepodległościowy, zesłaniec, etnograf
72. Józef Piłsudski (1867–1935) – działacz niepodległościowy, przywódca Polskiej Partii Socjalistycznej, naczelny wódz Armii Polskiej, Naczelnik Państwa i pierwszy marszałek Polski
73. Tadeusz Piskor (1889–1951) – współzałożyciel Związku Walki Czynnej w Belgii. Oficer Związku Strzeleckiego i Legionów Polskich w sztabie I Brygady
74. Marian Porwit (1895–1988) – członek drużyn Sokoła w Gorlicach, ochotnik legionista. Uczestniczył we wszystkich walkach II Brygady Legionów
75. Władysław Prażmowski-Belina (1888–1938) – organizator i dowódca 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich
76. Bolesław Roja (1876–1940) – dowódca 4. Pułku Piechoty i III Brygady Legionów Polskich
77. Edward Ropp (1851–1939) – ksiądz rzymskokatolicki, arcybiskup mohylewski. Represjonowany przez władze bolszewickie. Skazany przez nie na karę śmierci. Ostatecznie w 1919 r. został deportowany z Rosji

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#MOJA NIEPODLEGŁA

Kuratorium Oświaty
w Olsztynie

78. Edward Rydz-Śmigły (1886–1941) – legionista, komendant główny tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej
79. Witold Rylski-Ścibor (1871–1926) – organizator i pierwszy dowódca 6. Pułku Piechoty Legionów Polskich
80. Władysław Sikorski (1881–1943) – legionista, współzałożyciel Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego
81. Felicjan Sławoj-Składkowski (1885–1962) – działacz niepodległościowy, członek Polskiej Partii Socjalistycznej. Lekarz 1 i 5 Pułku Piechoty Legionów
82. Ignacy Jan Skorupka (1893–1920) – kapelan Wojska Polskiego
83. Kazimierz Sosnkowski (1885–1969) – szef sztabu I Brygady Legionów Polskich, współzałożyciel Związku Walki Czynnej
84. Julian Stachewicz (1890–1934) – legionista, szef sztabu Komendy Głównej Polskiej Organizacji Wojskowej
85. Stefan Stanisław Stec (1889–1921) – obrońca Lwowa, jeden z pierwszych polskich pilotów wojskowych, twórca znaku polskiego lotnictwa wojskowego
86. Tadeusz Strumiłło (1884–1958) – harcmistrz Rzeczypospolitej, przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1919–1920
87. Henryk Suchenek Suchecki (1887–1941) – działacz niepodległościowy, żołnierz odrodzonego Wojska Polskiego, prezesa Związku Sybiraków
88. Stanisław Szaliński (1896–1951) – w latach 1918–1919 uczestnik powstania wielkopolskiego, a w 1920 r. wojny polsko-bolszewickiej
89. Stanisław Szeptycki (1867–1950) – dowódca III Brygady Legionów Polskich
90. Antoni Szylling (1884–1971) – uczestnik Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej. Więzień Cytadeli Warszawskiej. Żołnierz II Korpusu Polskiego w Rosji
91. Stanisław Taczak (1874–196) – pierwszy naczelny dowódca powstania wielkopolskiego
92. Stanisław Tessaro (1891–1933) – działacz młodzieżowych organizacji niepodległościowych. Członek Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego, legionista
93. Wojciech Trąmpczyński (1860–1953) – marszałek Sejmu Ustawodawczego i Senatu I kadencji, działacz Narodowej Demokracji
94. Mieczysław Trojanowski-Ryś (1881–1945) – dowódca 5. Pułku Piechoty Legionów Polskich
95. Wincenty Witos (1874–1945) – działacz ruchu ludowego, premier Rzeczypospolitej Polskiej, prezes Polskiej Komisji Likwidacyjnej
96. Józef Zajac (1891–1963) – dowódca 3. Pułku Piechoty Legionów Polskich, żołnierz Armii Polskiej we Francji
97. Adam Michał Zamoyski (1873–1940) – współtwórca Armii Polskiej we Francji, działacz plebiscytowy na Warmii i Mazurach, uczestnik powstań na Górnym Śląsku
98. Marian Zyndram-Kościałkowski (1892–1946) – członek Związku Strzeleckiego i Polskiej Organizacji Wojskowej, legionista. Pracownik Biura Komisji Wojskowej Tymczasowej Rady Stanu, polityk
99. Lucjan Żeligowski (1865–1947) – dowódca 4. Dywizji Strzelców Polskich
100. Tadeusz Żuliński (1889–1915) – komendant Polskiej Organizacji Wojskowej, współtwórca Oddziału Lotnego Wojsk Polskich

Dla pamięci o tych co swe życie Ojczyźnie oddali - zapraszamy do uczestnictwa w projekcie

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Olsztynie

#MOJA NIEPODLEGŁA

**Kuratorium Oświaty
w Olsztynie**